

БЕКІТІЛДІ

Алматы қаласы ҚДСБ «№5 Қалалық
перзентхана» ШЖҚ КМК

Бакылау кеңесінің шешімімен

«15» наурыз 2025 жыл №2

**АЛМАТЫ ҚАЛАСЫ ҚОҒАМДЫҚ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ
БАСҚАРМАСЫНЫҢ "№5 ҚАЛАЛЫҚ ПЕРЗЕНТХАНА"
ШАРУАШЫЛЫҚ ЖҮРГІЗУ ҚҰҚЫҒЫНДАҒЫ КОММУНАЛДЫҚ
МЕМЛЕКЕТТІК КӘСІПОРНЫНЫҢ
СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС - ҚИМЫЛ
ЖӨНІНДЕГІ НҰСҚАУЛЫҒЫ**

Алматы қ., 2025 жыл

1. Жалпы ережелер

1. Осы Нұсқаулық Қазақстан Республикасының қолданыстағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес әзірленді, сыбайлас жемқорлық бағытындағы іс-қимылдарды айқындайды, Алматы қаласы Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасының "№ 5 Қалалық перзентхана" шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорны қызметкерлерінің (әрі қарай - Кәсіпорын) Кәсіпорын қызметінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың жолын кесу мақсатында сыбайлас жемқорлық көріністері жағдайлары туындаған жағдайда іс-қимыл тәртібін белгілейді.

2. Бұл Нұсқаулық кәсіпорынның барлық қызметкерлерімен танысу және қолдану үшін міндетті болып табылады.

3. Осы нұсқаулықта келтірілген талаптар ең аз қажетті болып табылады және нақты жағдай үшін толық және/немесе шектеу ретінде қарастырылмауы тиіс.

2. Негізгі терминдер мен анықтамалар

4. Осы Нұсқаулықта келесі терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

1) сыбайлас жемқорлық - лауазымды адамдардың жеке өзі немесе делдалдар арқылы мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтарды өздері не үшінші тұлғалар үшін алу немесе алу мақсатында өздерінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді заңсыз пайдалануы, сол сияқты осы адамдарға игіліктер мен артықшылықтар беру жолымен пара беру;

2) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл - сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға және олардың салдарын жоюға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою жөніндегі өз өкілеттіктері шегіндегі қызмет;

3) коммерциялық пара беру - коммерциялық немесе өзге де ұйымда басқару функцияларын орындайтын тұлғаға ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге де мүлікті заңсыз беру, сол сияқты оған өзінің қызметтік жағдайын пайдаланғаны үшін, сондай-ақ пара беруді жүзеге асыратын адамның мүддесі үшін қызметі бойынша жалпы қамқорлығы немесе жол бергені үшін мүліктік сипаттағы қызметтерді заңсыз көрсету;

4) мүдделер қақтығысы - лауазымды адамдардың / қызметкерлердің жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өз лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындамауына әкеп соғуы мүмкін;

5) пара - мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адам не оған теңестірілген адам немесе жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адам не лауазымды адам, сол сияқты шет мемлекеттің немесе халықаралық ұйымның лауазымды адамы жеке өзі немесе делдал арқылы

алатын ақша, бағалы қағаздар, өзге де мүліктер, мүлікке құқық немесе мүліктік сипаттағы пайда;

6) параны бопсалау - адамның пара берушінің немесе ол өкілдік ететін адамдардың заңды мүдделеріне нұқсан келтіруі мүмкін әрекеттер жасау кәсіпорнымен пара талап етуі не құқық қорғау мүдделері үшін зиянды салдардың алдын алу мақсатында пара беруге мәжбүр болатын жағдайларды қасақана жасауы;

7) пара алу - ең қауіпті лауазымдық қылмыстардың бірі, әсіресе егер оны адамдар тобы жасаса немесе бопсалаумен бірге жүрсе, бұл лауазымды адамның заңды немесе заңсыз әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін артықшылықтар мен пайда алуынан тұрады;

8) пара беру - лауазымды адамды заңды немесе заңсыз әрекеттер (әрекетсіздіктер) жасауға итермелеуге не берушінің пайдасына қандай да бір артықшылықтар беруге, алуға, оның ішінде қызмет бойынша жалпы қамқорлығы немесе жол бермеуі үшін бағытталған қылмыс.

3. Негізгі ережелер

5. Қазақстан Республикасында пара алу және беру жөніндегі іс-әрекеттер заңға қайшы келеді және оларды жасағаны үшін Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне сәйкес қылмыстық жауаптылық көзделген.

6. Кәсіпорын қызметкерлері мүдделер қақтығысын болдырмау немесе реттеу үшін қойылатын шектеулерді, тыйымдар мен талаптарды сақтауы, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермелеу мақсатында өтініштер туралы кәсіпорын басшылығына хабарлауы, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мақсатында барлық қажетті шараларды сақтауы қажет.

Кәсіпорын қызметкерлеріне өздерінің лауазымдық міндеттерін орындау кезінде пара беру туралы өтініш (кеңес) ретінде қабылдануы мүмкін сөздер мен сөз тіркестерінен бас тарту ұсынылады.

7. Қызметке жүгінген азаматтар, кәсіпорынның құрылымдық бөлімшесінің қызметін тексеруді жүзеге асыратын лауазымды тұлғалар тарапынан ықтимал арандатушылықтарды болдырмау үшін:

1) келушілер орналасқан қызметтік үй-жайларды және жеке заттарды (киім, портфельдер, сөмкелер және т. б.) қараусыз қалдырмауға;

2) келуші кеткеннен кейін жұмыс орнында немесе жеке заттарында қандай да бір бөгде заттар табылған жағдайда, ешқандай дербес іс-қимыл жасамай, басшылыққа дереу баяндалсын.

8. Лауазымды тұлғаға, кәсіпорын қызметкеріне пара ұсынған кезде:

1) пара беру және/немесе коммерциялық пара беру нысанасын қабылдауға дайын немесе үзілді-кесілді бас тарту ретінде түсіндірілуі мүмкін асығыс мәлімдемелерге жол бермей, өте сақ, сыпайы, сыпайы әрекет ету;

2) Сізге ұсынылған шарттарды (сомалардың мөлшері, тауарлардың атауы мен қызметтердің сипаты, пара беру мерзімдері мен тәсілдері,

коммерциялық пара беру нысаны, мәселелерді шешу реттілігі) мұқият тыңдауға және дәл есте сақтауға міндетті;

3) пара беру және/немесе коммерциялық пара беру уақыты мен орны туралы мәселені келесі әңгімеге ауыстыруға тырысыңыз және келесі кездесуге жақсы таныс орын ұсыну;

4) әңгімеде бастаманы өз мойнына алмау, әңгімелесушіге сізге мүмкіндігінше көп ақпарат беруге мүмкіндік беру;

5) пара беруге немесе коммерциялық пара беруге келіскен жағдайда сіздің мәселенізді шешудің кепілдіктері туралы сұраңыз;

6) егер сізде диктофон болса, пара алу және/немесе коммерциялық пара беру туралы өз құқықтарыңызды қорғау үшін (жасырын) ұсыныс жазуға тырысыңыз;

7) осы факті туралы жоғары тұрған басшылыққа қызметтік жазба түрінде баяндалсын;

8) комплаенс-офицерге жазбаша немесе ауызша хабарламамен жүгінуге, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға не 1424 Callорталыққа дайындалып жатқан қылмыс туралы жазбаша немесе ауызша хабарламамен жүгіну.

4. Кәсіпорын қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұру туралы шешім қабылдаудағы әрекеттері

9. Сыбайлас жемқорлыққа тұспалдау жағдайы туындаған кезде кәсіпорын қызметкерлері бұл туралы жоғары тұрған басшыны, кәсіпорынның комплаенс-офицерін және (немесе) кәсіпорын басшылығын және (/немесе) сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметті хабардар етеді.

Қызметкердің жоғары тұрған басшысы, Комплаенс-офицер және кәсіпорын басшылығы Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы келіп түскен хабарлама бойынша шаралар қабылдауға міндетті.

10. Кәсіпорын қызметкері өзінің функционалдық міндеттерін атқарған кезде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара беру және өзге де қылмыстық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарлаған кәсіпорын қызметкері мемлекеттің қорғауында болады және Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен көтермеленеді.

11. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметке жіберілетін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық және коммерциялық пара беру фактілері туралы өтініште келесі мәліметтер болуға тиіс:

1) параны бопсалайтын немесе коммерциялық пара беруге мәжбүрлейтін адамның Т.А.Ә. және атқаратын лауазымы;

2) бопсаланатын параның (коммерциялық пара берудің) сомасы мен сипаты;

3) жасағаны үшін пара ұсынылатын немесе коммерциялық пара жасалатын әрекеттің немесе әрекетсіздіктің сипаттамасы;

4) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметтің тиісті шаралар қабылдауы үшін маңызы бар өзге де мән-жайлар.

Өтінішке мүмкіндігінше сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасау немесе оны жасауға әрекет жасау фактісін растайтын қолда бар құжаттардың, хат-хабарлардың, аудио немесе бейне тіркемелердің көшірмелерін қоса беру қажет.

5. Кәсіпорын қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілігі

12. Кәсіпорын қызметкерлері сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың жасалуының алдын алу жөніндегі лауазымдық міндеттерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауапты болады.

13. Кәсіпорын қызметкері заңды күшіне енген сот актісіне сәйкес одан әрі жұмыс істеу мүмкіндігін болдырмайтын сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасаған жағдайда, Қазақстан Республикасының заңдарында тікелей көзделген жағдайларды қоспағанда, мұндай қызметкермен еңбек шарты Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 52-бабы 1-тармағының 21) тармақшасына сәйкес жұмыс берушінің бастамасы бойынша бұзылуы мүмкін.

6. Қорытынды ережелер

14. Бұл Нұсқаулық кәсіпорынның барлық қызметкерлерімен танысу және қолдану үшін міндетті болып табылады.

15. Осы Нұсқаулық бекітілген күннен бастап қолданысқа енгізіледі.